

BUAB

Avrupa Birliği Uygulama ve
Araştırma Merkezi

BÜAB AVRUPA BİRLİĞİ BÜLTENİ

Sayı: 150 15-21 Mayıs 2023

Derleyenler: Arş. Gör. Melek Özlem AYAS, Arş. Gör. Hakan DURLU, Arş. Gör. Aykut KARAKUŞ

1. GKRY, AB'NİN ORTAK SAVUNMA POLİTİKASINA KATILIMINI GÜÇLENDİRECEK

Avrupa Birliği'nin (AB) Larnaka'da düzenlediği ortak güvenlik ve savunma politikasına (OGSP) uyum kursu sırasında Güney Kıbrıs Rum Yönetimi'nin (GKRY) dışişlerinden sorumlu yetkilisi Michalis Giorgallas, OGSP'ye ilişkin bir açıklama yaptı. Giorgallas, GKRY'nin OGSP'ye katılımını güçlendirmeyi hedeflediğini söyledi.

Giorgallas'ın açıklamasına göre GKRY, ulusal muhafızlarının operasyonel yeteneklerini geliştirmeyi ve Doğu Akdeniz'deki istikrarın taşıyıcı sütunu olmayı amaçlıyor. Nitekim GKRY, bu doğrultuda bu yıl için Avusturya, Belçika, Romanya, Polonya, Birleşik Krallık, ABD, Avrupa Komisyonu ve Avrupa Savunma Ajansı ile ortaklaşa çeşitli uluslararası faaliyetler planlamıştır.

Cyprus Mail, 15 Mayıs 2023

Cyprus Mail, (15.05.2023) "Cyprus to fortify its involvement in EU's common defence policy".
Erişim Adresi: <https://cyprus-mail.com/2023/05/15/cyprus-to-fortify-its-involvement-in-eus-common-defence-policy/>

Derleyen: Arş. Gör. Hakan DURLU

2. UNDP VE AB ARASINDAKİ ORTAKLIK DEVAM EDİYOR

Birleşmiş Milletlerden yapılan açıklamaya göre Birleşmiş Milletler Kalkınma Programı ve Avrupa Birliği arasındaki çatışmaların önlenmesi ve barışın sağlanması konularındaki ortaklık devam ediyor. Konuyla ilgili bir açıklama yapan BM Genel Sekreter Yardımcısı ve UNDP Kriz

Bürosunun Direktörü Asako Okai; dünya çapında çatışmaların, zayıf yönetişimin, toplumlar arası gerilimin, kutuplaşmanın, iklim değişikliğinin ve cinsiyet eşitsizliği gibi çok boyutlu etmenlerin giderek daha da şiddetlendiğine dikkat çekti. Avrupa Birliği ve UNDP arasındaki ortaklığın yenilenmesi ile barış arabuluculuğunda yerel liderliği ve yerel sahiplenmeyi destekleyen ve çatışma önleme ve barış inşası için tarafları içeriden eğiterek arabulucu rolüne getirmeyi amaçlayan üç yıllık proje hayata geçirilecek.

Birleşmiş Milletler Kalkınma Programı, 15 Mayıs 2023

UNDP, (15.05.2023) “The European Union and UNDP to renew partnership on Insider Mediation for conflict prevention and peacebuilding”. Erişim adresi: <https://www.undp.org/press-releases/european-union-and-undp-renew-partnership-insider-mediation-conflict-prevention-and-peacebuilding>

Derleyen: Arş. Gör. Melek Özlem AYAS

3. BORRELL VE KAZAKİSTAN DIŞİŞLERİ BAKANİ NURTLEU BİR ARAYA GELDİ

AB Dışişleri ve Güvenlik Politikası Yüksek Temsilcisi Josep Borrell, Avrupa Birliği ve Kazakistan arasındaki mevcut ilişkilerin geliştirilmesi kapsamında Kazakistan Dışişleri Bakanı Murat Nurtleu ile bir araya geldi. AB'nin Kazakistan'ın reform ve modernizasyon sürecini desteklediğini ifade eden Yüksek Temsilci, Güçlendirilmiş Ortaklık ve İş Birliği Anlaşması ile iş birliği alanlarının genişletilmesini arzuladıklarını belirtti. Yüksek Temsilci ayrıca Kazakistan'ın vize başvuru prosedürlerinin kolaylaştırılması için karşılıklı görüşmelere devam ettiklerini sözlerine ekledi.

Avrupa Dış Eylem Servisi, 15 Mayıs 2023

European External Action Service, (15.05.2023) “Kazakhstan: HR/VP Josep Borrell met with new Deputy Prime Minister and Foreign Minister”. Erişim adresi: https://www.eeas.europa.eu/eeas/kazakhstan-hrvp-josep-borrell-met-new-deputy-prime-minister-and-foreign-minister_en

Derleyen: Arş. Gör. Aykut KARAKUŞ

4. AB EKONOMİK BÜYÜMEYE İLİŞKİN TAHMİNLERİNİ AÇIKLADI

Koronavirüs salgının ardından enerji kriziyle karşı karşıya kalan Avrupa Birliği 2023 ve 2024 yılı için öngörülen ekonomik büyüme verilerinde revizyona gitti. Avrupa Birliği'nden yapılan açıklamada paylaşılan öngörü geçtiğimiz kış resesyona girme tehlikesiyle karşı karşıya kalmasına rağmen yüzde 3,5 oranında büyüme kaydeden AB ekonomisi için iyimser olsa da yine de 2022 yılına kıyasla düşük kaldı. Açıklamada yükselen fiyatları baskılamak için yapılan yüksek borçlanma hamlelerinin büyümeyi baskılayacağı ifade edilirken; AB'nin 2023 yılı ekonomik büyüme oranı yüzde 1, 2024 yılı ekonomik büyüme oranı ise yüzde 1,7 olarak öngörüldü.

CNN, 15 Mayıs 2023

Julia Horowitz, (15.05.2023) “European Union upgrades outlook for economy as energy prices retreat”, CNN. Erişim adresi: <https://edition.cnn.com/2023/05/15/economy/europe-economy-upgrade/index.html>

Derleyen: Arş. Gör. Melek Özlem AYAS

5. BORRELL VE HİNDİSTAN DIŞİŞLERİ BAKANI JAISHANKAR BİR ARAYA GELDİ

AB Dışişleri ve Güvenlik Politikası Yüksek Temsilcisi Josep Borrell, Hindistan Dışişleri Bakanı Subrahmanyam Jaishankar ile bir araya geldi. Hindistan’ın mevcut G20 Başkanı olarak gerçekleştirdiği çalışmaları ve çabaları takdir eden Yüksek Temsilci, Hindistan’ın, Rusya’nın Ukrayna’yı işgali sonrasında benimsediği tutumun önemli olduğunu belirtti. Jaishankar ile savunma ve güvenlik alanlarındaki ortaklık ile ilgili fikir alışverişinde bulunduğunu ifade eden Yüksek Temsilci, siber güvenlik alanında da Hindistan ile iş birliği yapmayı arzuladıklarını sözlerine ekledi.

Avrupa Dış Eylem Servisi, 16 Mayıs 2023

European External Action Service, (16.05.2023) “India: High Representative/Vice-President Josep Borrell met Minister of External Affairs Subrahmanyam Jaishankar”. Erişim adresi: https://www.eeas.europa.eu/eeas/india-high-representativevice-president-josep-borrell-met-minister-external-affairs_en

Derleyen: Arş. Gör. Aykut KARAKUŞ

6. AB’DEN “SEÇİM” AÇIKLAMASI

AB Dışişleri ve Güvenlik Politikası Yüksek Temsilcisi Josep Borrell ve Avrupa Komisyonunun Komşuluk ve Genişlemeden Sorumlu Üyesi Olivér Várhelyi’den 14 Mayıs Pazar günü Türkiye’de gerçekleştirilen genel seçim ve ilk turu tamamlanan cumhurbaşkanlığı seçimine ilişkin ortak bir açıklama geldi. Avrupa Birliği’nin Türkiye Delegasyonu tarafından paylaşılan açıklamada AB’nin seçimlerde sağlanan yüksek katılımdan memnuniyet duyduğu ifade edildi. Açıklamada yüksek katılımın Türk halkının oy kullanma hakkını korumaya ilişkin gösterdiği taahhüdün bir işareti olduğuna dikkat çekilirken; AB’nin seçimlerin eşit koşullar içerisinde şeffaf, kapsayıcı ve güvenle gerçekleştirilmesine üst düzeyde önem verdiğinin de altı çizildi.

Avrupa Birliği Türkiye Delegasyonu, 16 Mayıs 2023

Delegation of the European Union to Türkiye, (16.05.2023) “31 March 2023: 3.9 million with EU temporary protection”. Erişim adresi: https://www.eeas.europa.eu/delegations/turkiye/turkiye-joint-statement-high-representative-josep-borrell-and-commissioner_en?s=230

Derleyen: Arş. Gör. Melek Özlem AYAS

7. BORRELL VE BİRLEŞİK ARAP EMİRLİKLERİ DIŞIŞLERİ BAKANI AL NAHYAN BİR ARAYA GELDİ

AB Dışışleri ve Güvenlik Politikası Yüksek Temsilcisi Josep Borrell, Birleşik Arap Emirlikleri Dışışleri Bakanı Şeyh Abdallah bin Zayed bin Sultan Al Nahyan ile Brüksel’de bir araya geldi. AB’nin Birleşik Arap Emirlikleri ile ortaklığının ve iş birliğinin önemine dikkat çeken Yüksek Temsilci, Birleşik Arap Emirlikleri ile ticaret, yatırım ve iklim değışikliği konularında da ortak endişe ve çıkarlara sahip olduklarını belirtti. Rusya’nın Ukrayna’yı işgali de dâhil olmak üzere küresel gelişmeler hakkında karşılıklı fikir alışverişinde bulduklarını ifade eden Yüksek Temsilci, Kosova ve Sırbistan arasındaki gerilimi kolaylaştıracak diyalog sürecine destek verme konusunda mutabık kaldıklarını sözlerine ekledi.

Avrupa Dış Eylem Servisi, 16 Mayıs 2023

European External Action Service, (16.05.2023) “UAE: High Representative/Vice-President Josep Borrell met Foreign Minister Abdallah bin Zayed bin Sultan Al Nahyan”. Erişim adresi: https://www.eeas.europa.eu/eeas/uae-high-representativevice-president-josep-borrell-met-foreign-minister-abdallah-bin-zayed_en

Derleyen: Arş. Gör. Aykut KARAKUŞ

8. AB’DEN SIRBİSTAN’A UYARI

Avrupa Birliği’nden üyelik için katılım müzakereleri devam eden Sırbistan’a vize uyarısı geldi. Avrupa Komisyonundan yapılan açıklamada Sırbistan vatandaşlarının Avrupa Birliği’nde vizesiz dolaşma hakkına sahip olduğuna dikkat çekilerek; bu durumun Birlik için risk oluşturabileceği ifade edildi. Komisyondan yapılan açıklamada bazı kimselerin basitleştirilmiş vatandaşlık prosedürleri sayesinde AB üyesi bir ülkeden kolayca alınan vatandaşlık ile AB içerisinde vizesiz seyahat etme hakkına sahip olabildiğinin altı çizilirken; Komisyon’un vize serbestisine sahip ülkelerin vatandaşlık prosedürlerinin takip edileceği kamuoyuyla paylaşıldı.

Euronews, 16 Mayıs 2023

Nen Si, (16.05.2023) “Serbia risks visa liberalization with the European Union”, Euronews. Erişim adresi: <https://euronews.al/en/serbia-risks-visa-liberalization/>

Derleyen: Arş. Gör. Melek Özlem AYAS

9. AZERBAJCAN VE ERMENİSTAN LİDERLERİ BEŞİNCİ KEZ BRÜKSEL'DE BİR ARAYA GELDİ

Azerbaycan'ın Yukarı Karabağ ve çevresindeki rayonları Ermeni işgal güçlerinden geri aldığı 2020'deki İkinci Karabağ Savaşı'ndan bu yana Azerbaycan ve Ermenistan liderleri, beşinci defa Brüksel'de bir araya geldiler. Bu görüşmelerde arabulucu olan Avrupa Konseyi Başkanı Charles Michel, daha sonra bir açıklama yaparak barış anlaşmasına yönelik önemli ilerlemeler kaydedildiğini belirtti. Ancak taraflar, Azerbaycan Cumhurbaşkanı İlham Aliyev ve Ermenistan Başbakanı Nikol Paşinyan, nihai bir anlaşmanın yakın olduğuna dair herhangi bir işaret vermediler.

Michel, tarafların toprak bütünlüğüne bağlı kalarak karşılıklı devlet sınırının çizilmesine ilişkin ikili görüşmeleri yeniden başlatma konusunda anlaşacağını söyledi. Toprak bütünlüğüne bağlılık, Ermenistan'ın Yukarı Karabağ'ı Azerbaycan'ın bir parçası olarak kabul etmesi ve Azerbaycan'ın ise Ermenistan'dan herhangi bir toprak talep etmemesi anlamına geliyor. Michel ayrıca Azerbaycan ile eksklav toprağı Nahçıvan arasındaki bağlantıyı sağlayacak Zengezur Koridoru'nun faaliyete geçirilmesi hususunda da ilerleme kaydedildiğini bildirdi.

Eurasianet, 16 Mayıs 2023

Eurasianet, (16.05.2023) "Armenian and Azerbaijani leaders meet for the fifth time in Brussels". Erişim Adresi: <https://eurasianet.org/armenian-and-azerbaijani-leaders-meet-for-the-fifth-time-in-brussels>

Derleyen: Arş. Gör. Hakan DURLU

10. AVUSTURYA'DAN AB GENİŞLEMESİ AÇIKLAMASI

Avusturya AB Bakanı Karoline Edtstadler Sırbistan ziyareti sırasında Avrupa Birliği'nin geleceğine ilişkin açıklamalarda bulundu. Belgrad'da Sırp mevkidaşı Tanja Mišević ile görüşükten sonra basın karşısına geçen Avusturyalı Bakan Rusya'nın devam eden saldırıları karşısında Avrupa Birliği'nin genişlemesinin gerekli olduğunu ifade ederek; Batı Balkanlar olmadan Birliğin eksik olduğunu belirtti. Bakan ayrıca Avusturya'nın Sırbistan'ın da üye olarak değerlerini savunduğu güçlü ve birleşik bir Avrupa görmek istediğini de sözlerine ekledi.

EURACTIV, 16 Mayıs 2023

Chiara Swaton, (16.05.2023) "Austria pushes for rapid EU enlargement progress during Serbia visit", EURACTIV. Erişim adresi: <https://www.euractiv.com/section/politics/news/austria-pushes-for-rapid-eu-enlargement-progress-during-serbia-visit/>

Derleyen: Arş. Gör. Melek Özlem AYAS

11. MACARİSTAN, AB'NİN UKRAYNA'YA YÖNELİK ASKERİ YARDIMINA ENGEL OLMAYA DEVAM EDECEK

Macaristan Dışişleri Bakanı Peter Szijjarto, Avrupa Birliği'nin (AB) Ukrayna'ya yönelik askeri desteğinin bir sonraki dilimini ve Rusya'ya karşı herhangi bir yeni yaptırım paketini engellemeye devam edeceklerini bildirdi. Budapeşte geri adım atmak için Kiev'in, Macar bankası OTP'yi savaş sponsorları listesinden çıkarmasını şart koşuyor.

Öte yandan AB yetkilileri ise Kiev'in tüm bankayı mı yoksa sadece Rusya şubesini mi kara listeye aldığını tespit etmeye çalışmak da dâhil olmak üzere sorunu çözmek için çalıştıklarını söylediler. Bazı diplomatlar, Macaristan'ın tutumundan duydukları hayal kırıklığını dile getirerek iki meselenin bağlantılı olmaması gerektiğini savundu ve diğer AB şirketlerinin de Kiev'in kara listesinde olduğuna dikkati çekti.

Macar bankası meselesinin yanı sıra ABD istihbaratından sızdırılan belgelerin Ukrayna Devlet Başkanı Volodimir Zelenski'nin Rus petrolünü Macaristan'a taşıyan hayati bir petrol boru hattını havaya uçurmayı planladığını ortaya çıkarması da Macar hükûmetini öfkeliendiren başka bir sebep olarak öne sürülüyor. Çünkü Macar sanayii, buradan sağladığı Rus ham petrolüne bağımlı durumda.

Reuters, 17 Mayıs 2023

Remix, 17 Mayıs 2023

Reuters, (17.05.2023) "Hungary to block EU military aid fund for Ukraine unless Kyiv takes OTP bank off blacklist". Erişim Adresi: <https://www.reuters.com/world/europe/hungary-block-eu-military-aid-fund-ukraine-unless-kyiv-takes-otp-bank-off-2023-05-17/?rpc=401&>

Remix, (17.05.2023) "Hungary blocks Ukraine's EU weapons funding over Zelensky's plan to blow up key pipeline to cripple Hungary's industrial sector". Erişim Adresi: <https://rmx.news/hungary/hungary-blocks-ukraines-eu-weapons-funding-over-zelenskys-plan-to-blow-up-key-pipeline-to-cripple-hungarys-industrial-sector/>

Derleyen: Arş. Gör. Hakan DURLU

12. PUTİN'İN AVRUPA'YA YÖNELİK ENERJİ ŞANTAJI BAŞARISIZ OLDU

Avrupa Komisyonu'nun Enerjiden Sorumlu Üyesi Kadri Simson'a göre, Rusya Devlet Başkanı Vladimir Putin'in enerji kaynaklarını kullanarak Avrupa'ya şantaj yapma girişimi başarısız oldu. Ancak gelecek yıl yine zorlu geçecek.

Malta'da Avrupa Birliği (AB) Akdeniz Enerji Bakanları Toplantısı'nda konuşan Simson, AB'nin bu yıl yaşadığı olağanüstü enerji krizine ve Ukrayna'daki Rus işgalinin yarattığı zorluklara karşı Akdeniz bölgesinin hayati bir yardım sağladığını söyledi. Nitekim AB, enerji tasarrufu sağlamayı, temiz enerji üretimini artırmayı ve enerji kaynaklarını çeşitlendirmeyi amaçlayan REPowerEU planını, Rus işgalinin sebep olduğu piyasa bozulmasına yanıt olarak Mayıs 2022'de başlatmıştı. Simson, bu plandan tam bir yıl sonra, Putin'in enerji kaynaklarını

kullanarak Avrupa'ya şantaj yapma girişiminin başarısız olduğunu ve daha da önemlisi AB'nin yenilenebilir enerjiye uzun vadede büyük yatırımlar yaptığını belirtti.

Reuters, 18 Mayıs 2023

Reuters, (18.05.2023) "Putin's energy blackmail of Europe has failed, commissioner says". Erişim Adresi: <https://www.reuters.com/world/europe/putins-energy-blackmail-europe-has-failed-commissioner-says-2023-05-18/?rpc=401&>

Derleyen: Arş. Gör. Hakan DURLU

13. AB DIŞIŞLERİ KONSEYİNİN GÜNDEMİNDE UKRAYNA'DAKİ RUS İŞGALİNİN YANISIRA BATI BALKANLAR VE AFRİKA BOYNUZU DA VAR

Avrupa Birliği (AB) dışişleri bakanları, 22 Mayıs'ta Brüksel'de toplanacak. Rusya Federasyonu'nun Ukrayna'yı işgaline ilişkin görüşmeler sürdürülecek. AB'nin Ukrayna'ya sağladığı askerî destek, Rusya'ya karşı AB yaptırımları ve bu yaptırımların AB'ye yönelik olumsuz etkilerinin nasıl önlenebileceği tartışılacak.

Dışişleri bakanları, Batı Balkanlar'daki güncel meseleleri de görüşecek. Avrupa'nın dış ve güvenlik politikasına muhatap olan bu coğrafyadaki değişim, AB ile Batı Balkanlar arasında iyi ilişkilere sahip olmanın önemini vurgulamaktadır. Dışişleri Konseyi'nde ayrıca Afrika Boynuzu'ndaki durum ekseninde Sudan, Etiyopya, Somali ve diğer ülkelerdeki gelişmeler ele alınacak. Bakanlar, güncel olaylar kapsamında bunların yanı sıra Orta Asya ve Tunus hakkında da görüş alışverişinde bulunacak.

Ministry for Foreign Affairs of Finland, 19 Mayıs 2023

Ministry for Foreign Affairs of Finland, (19.05.2023) "EU Foreign Affairs Council to discuss Russian aggression against Ukraine as well as Western Balkans and Horn of Africa". Erişim Adresi: https://um.fi/press-releases/-/asset_publisher/ued5t2wDmr1C/content/eu-n-ulkoasiainneuvosto-keskusteleec-venajan-hyokkayksesta-ukraina-an-lansi-balkanista-ja-afrikan-sarvesta/35732

Derleyen: Arş. Gör. Hakan DURLU

14. AB, İRAN'I KINADI

AB Dışişleri ve Güvenlik Politikası Yüksek Temsilcisi Josep Borrell, İran'da gerçekleşen protestolar ve idam kararlarına ilişkin bir açıklamada bulundu. İran'daki son protestolarla bağlantılı olarak tutuklanan Majid Kazemi, Saeed Yaghoubi ve Saleh Mirhashemi isimli kişilerin idam edildiğini duyuran Yüksek Temsilci, hukuk ve insanlık dışı bu uygulama nedeni ile İran'ı kınadığını duyurdu. Yüksek Temsilci ayrıca İran'ın taraf olduğu Uluslararası Medeni ve Siyasi Haklar Sözleşmesi de dâhil olmak üzere uluslararası hukuk kapsamındaki yükümlülüklerini yerine getirmeye davet etti.

Avrupa Dış Eylem Servisi, 19 Mayıs 2023

European External Action Service, (19.05.2023) “Iran: Statement by the Spokesperson on executions of sentenced protests participants”. Erişim adresi: https://www.eeas.europa.eu/eeas/iran-statement-spokesperson-executions-sentenced-protests-participants_en

Derleyen: Arş. Gör. Aykut KARAKUŞ

15. AB’DEN BELARUS AÇIKLAMASI

AB Dışışleri ve Güvenlik Politikası Yüksek Temsilcisi Josep Borrell, Siyasi Mahkumlarla Dayanışma Günü vesilesi ile bir açıklamada bulundu. Belarus’ta Lukashenko rejiminin 2020’den bu yana 40 bin kişiye siyasi gerekçeler ile tutukladığına dikkat çeken Yüksek Temsilci, 1.500 kişinin ise siyasi tutuklu olarak cezaya çarptırıldığını duyurdu. Belarus’ta hapisane koşullarının da kötü olduğunu ifade eden Yüksek Temsilci, 7 Mayıs’ta kalp rahatsızlığı olan blog yazarı Mikalai Klimovich hapisanede hayatını kaybettiğini belirtti. Yüksek Temsilci ayrıca Belarus’un uluslararası yükümlülüklerini yerine getirmesi ve tüm siyasi tutukluların derhal ve koşulsuz olarak serbest bırakılması çağrısında bulundu.

Avrupa Dış Eylem Servisi, 21 Mayıs 2023

European External Action Service, (21.05.2023) “Belarus: Statement by High Representative Josep Borrell on the International Day of Solidarity with Political Prisoners”. Erişim adresi: https://www.eeas.europa.eu/eeas/belarus-statement-high-representative-josep-borrell-international-day-solidarity-political_en

Derleyen: Arş. Gör. Aykut KARAKUŞ